

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування сільськогосподарських товаровиробників у разі загибелі врожаю та уточнення норм оподаткування сімейних фермерських господарств»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Аграрне виробництво є специфічною галуззю народного господарства, на яку суттєвий вплив мають природні та інші фактори. Поряд з тим, для аграрного виробництва характерні низька оборотність коштів та високі ризики.

Сільське господарство є важливою складовою національної економіки України та джерелом доходів від експорту. За останні 5 років частка продукції агропромислового комплексу у структурі експортної виручки України зросла з 31% у 2014 році до 39,3% у 2018 році.

Щороку, внаслідок несприятливих погодних умов в Україні спостерігаються значні втрати врожаю сільськогосподарських культур від негоди, посухи, злив, повеней. Так, у 2020 році втрати зафіксовано на загальній площі 357,8 тис. га.

Відповідно до Податкового кодексу України, випадки, коли сільськогосподарські рослини, насадження або тварини ліквідуються у зв'язку з їх знищенням, втратою, загибеллю (падежем) або вимушеним забоєм внаслідок дії обставин непереборної сили або в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, що підтверджується відповідно до законодавства, оподатковується податком на додану вартість.

Зазначена норма призводить до ще катастрофічних наслідків діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

На даний час однією з обов'язкових умов для отримання статусу платника єдиного податку четвертої групи, а це – сільськогосподарські товаровиробники, є провадження діяльності в межах фермерського господарства, площа угідь (земель) якого становить не менше 2 гектарів, але не більше 20 гектарів.

Згідно статистичних даних, сукупна площа землі, що перебуває в обробітку домогосподарств, у власності та/або користуванні яких перебуває сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду площею менше 2 гектарів, становить близько 30%. Однак, такі домогосподарства виявляються незацікавленими в офіційній реєстрації своєї діяльності та легальному веденні сільськогосподарського виробництва, адже позбавлені права на отримання статусу платника єдиного податку четвертої групи.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою законопроекту є удосконалення податкового законодавства в частині оподаткування випадків, коли сільськогосподарські рослини, насадження або тварини ліквідуються у зв'язку з їх знищенням, втратою, загибеллю (падежем) або вимушеним забоєм внаслідок дії обставин

непереборної сили або в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, а також уточнення норм оподаткування сімейних фермерських господарств.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту Законопроектом пропонується, зокрема наступне:

- визначити, що з метою оподаткування податком на додану вартість, знищення сільськогосподарських рослин, насаджень, тварин у зв'язку із форс-мажорними обставинами не є постачанням товарів, і, відповідно, сільськогосподарські товаровиробники на вартість знищеного у зв'язку із форс-мажорними обставинами врожаю або тварин, не нараховуватимуть податок на додану вартість як на витрати, що не використовуються у господарській діяльності;

- зменшити мінімальний розмір площі сільськогосподарських угідь та або/земель водного фонду з 2 гектарів до 1,05 гектарів для фізичних осіб – платників єдиного податку четвертої групи;

- дозволити тимчасово, до 1 січня 2022 року, платникам податку на додану вартість подавати до контролюючого органу повідомлення про наявність обставин (знищення врожаю) у довільній формі разом з податковою декларацією за відповідний звітний (податковий) період, в якому виникли такі обставини.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Законодавча та нормативно-правова база в сфері, що стосується законопроекту складається з Конституції України та Податкового кодексу України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація норм законопроекту не потребує додаткових видатків державного бюджету.

6. Прогнозовані соціально-економічні та інші наслідки прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту дозволить усунути неузгодженості у податковому законодавстві та сільськогосподарським товаровиробникам, які постраждали від форм-мажорних обставин, не нараховувати податок на додану вартість на загиблий врожай.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Соломчук Дмитро Вікторович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000040552C00B8BD7800
Дійсний до: 20.08.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 32д9/1-2021/109217 від 29.03.2021

455277